

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและการรับรู้การเรียงลำดับของคำขยายนามในภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และการเปรียบเทียบภาษา
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาษาตัวกลาง
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภาษา
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบรูปแบบคำขยายนามในโครงสร้างไวยากรณ์จีน

และไทย

- 4.1 การเปรียบเทียบลำดับคำในโครงสร้างไวยากรณ์จีนและไทย
- 4.2 การเปรียบเทียบคำขยายนามใน โครงสร้างไวยากรณ์จีนและไทย
 - 4.2.1 คำขยายคำนามในภาษาไทย
 - 4.2.2 คำขยายคำนามในภาษาจีน
 - 4.2.3 การเรียงลำดับคำขยายคำนามแบบหลายชั้น
5. งานวิจัยและการทบทวนวรรณคดีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษา

ศรีวิไล พลมณี (2545) ได้กล่าวว่าการวิเคราะห์และการเปรียบเทียบภาษา (Contrastive Analysis หรือ CA) เป็นสาขาหนึ่งของภาษาศาสตร์ประยุกต์และเป็นพื้นฐานของวิชาภาษาศาสตร์ทั่วไป เป็นการหาความแตกต่างระหว่างสองภาษาหรือมากกว่านั้น โดยนักภาษาศาสตร์โครงสร้างเป็นผู้นำกลวิธีเปรียบเทียบภาษานี้มาเป็นเครื่องช่วยผู้สอนภาษาในด้านการชี้ให้เห็นข้อผิดพลาดในการเรียนภาษา การวิเคราะห์เปรียบเทียบสามารถทำได้ตั้งแต่เรื่องระบบเสียง (Phoneme) หน่วยคำ (Morpheme) ประโยค (Sentence) คำศัพท์ (Vocabulary) วัฒนธรรมทางภาษา (Culture) รวมถึงแนวคิด (Concept) ตลอดจนเงื่อนไขที่กำหนดความคิด (Condition) ระหว่างภาษาที่เปรียบเทียบนั้น เพื่อนำลักษณะแตกต่างที่ได้จากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบมาปรับปรุงและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ก่อนนำทฤษฎีภาษาศาสตร์แบบใดมาประกอบการวิเคราะห์ ผู้วิเคราะห์จะต้องพิจารณาเสียก่อนว่ามีรากฐานสากลของภาษาใด (Underlying Linguistic Universal) ในรูปใดบ้างที่รวมกันอยู่ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่กำลังศึกษาภาษาต่างประเทศนั้น ๆ รู้จักวิธีการถ่ายโอนภาษา (Transfer) ได้ถูกต้องและช่วยลดการแทรกแซงของภาษาที่ 1 สู่ภาษาที่ 2 ซึ่งมักพบในการเรียนเรื่องเสียง หรือปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามลักษณะซับซ้อนภายในระบบของภาษาเอง (Intralinguas) หรือเกิดจากกระบวนการพัฒนา (Development) ของผู้เรียนเอง ซึ่งปัญหาส่วนนี้มักเกิดในการเรียนเรื่องระบบไวยากรณ์และศัพท์ กระบวนการวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษาที่ดีที่สุดที่ใช้กันอยู่ในขณะนี้คือวิธีการของแรนดัล แอล วิทแมน (Randal L. Whitman, 1970) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

- (1) Description หรือการบรรยายลักษณะของทั้งสองภาษา
- (2) Selection หรือการเลือกรูปแบบเพื่อนำมาเปรียบเทียบ
- (3) Contrast หรือการเปรียบเทียบความต่างของรูปแบบที่ได้เลือกไว้
- (4) Predict หรือการทำนายปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการเรียนภาษาจากพื้นฐานการเปรียบเทียบ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาษาตัวกลาง

Larry Selinker (1972) กล่าวว่า ในการเรียนภาษาที่สองนั้น ผู้เรียนจะสร้างและใช้ระบบภาษาระบบหนึ่งตลอดช่วงเวลาของการเรียนรู้ ระบบภาษาดังกล่าวไม่ใช่ระบบภาษาแม่ของผู้เรียนอีกทั้งไม่ใช่ระบบภาษาเป้าหมาย แต่เป็นระบบภาษาที่เกิดจากความเข้าใจและการรับรู้ของตัวผู้เรียนเอง

Lu Jianyi (1984) นิยามความหมายของภาษาตัวกลางว่า ภาษาตัวกลางหมายถึงระบบภาษาหนึ่งระบบของผู้เรียนภาษาต่างประเทศที่เกิดขึ้นในการเรียนภาษาเป้าหมาย เกิดจากการที่ผู้เรียนได้สรุปและอนุมานกฎของภาษาเป้าหมายไม่ถูกต้อง ระบบภาษานี้ต่างจากภาษาแม่ของผู้เรียน และต่างจากภาษาเป้าหมายของผู้เรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภาษา

Jack C. Richard (1971) กล่าวว่า การถ่ายโอนคือรูปแบบที่ลักษณะบางประการในภาษาหนึ่ง ส่งผลต่อการเรียนรู้อีกภาษาหนึ่ง โดยการถ่ายโอนนี้แบ่งออกได้สองประเภท คือ

- (1) การถ่ายโอนเชิงลบ คือการนำรูปแบบหรือกฎของภาษาแม่หรือภาษาที่เรียนรู้อยู่มาก่อน มาใช้กับการเรียนภาษาเป้าหมายหรือภาษาที่สอง แต่รูปแบบหรือกฎดังกล่าวไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้อง ส่งผลแทรกแซงต่อการเรียนรู้ และทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการเรียนรู้ภาษาเป้าหมายหรือภาษาที่สอง

ตัวอย่างเช่น เสียงของหน่วยพยัญชนะ /zh/ /ch/ /sh/ และ /z/ /c/ /s/ ในภาษาจีนมีฐานการออกเสียงต่างกัน แต่ผู้เรียนชาวไทยจะออกเสียงด้วยการเทียบเคียงเสียง /จ/ /ช/ /ซ/ ตามลำดับ ทำให้ผู้ออกเสียงไม่ถูกต้อง นำไปสู่การสื่อสารที่ผิดพลาด;

(2) การถ่ายโอนเชิงบวก คือการนำรูปแบบของภาษาแม่หรือภาษาที่เรียนรู้มาก่อน โดยรูปแบบดังกล่าวเหมือนและ/หรือคล้ายคลึงกับภาษาเป้าหมายหรือภาษาที่สอง ส่งผลให้การเรียนรู้ภาษาเป้าหมายหรือภาษาที่สองทำได้สะดวกง่ายดายยิ่งขึ้น

ตัวอย่างเช่น ภาษาจีนและภาษาไทยเป็นภาษาที่มีระบบเสียงวรรณยุกต์ใกล้เคียงกัน ภาษาไทยมีวรรณยุกต์สามัญ เอก โท ตรี จัตวา ภาษาจีนกลางมีเสียงวรรณยุกต์ ยิน หยาง ซ่าง ชวี (阴阳上去) ผู้เรียนชาวไทยหรือผู้เรียนชาวจีนจึงสามารถเรียนรู้การออกเสียงของภาษาเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว

Terrence Odlin (1989) กล่าวว่า การถ่ายโอนภาษาหมายถึงอิทธิพลในการใช้ภาษาของผู้เรียน ซึ่งเกิดจากความเหมือนระหว่างภาษาแม่กับภาษาเป้าหมาย หรือความต่างของภาษาแม่กับภาษาเป้าหมาย

Rod Ellis (1994) กล่าวว่า การถ่ายโอนภาษาเป็นปัจจัยกำหนดความยากง่ายของภาษาเป้าหมายของผู้เรียน หากรูปแบบของภาษาเป้าหมายคล้ายหรือเหมือนกับภาษาแม่หรือภาษาที่เรียนรู้มาก่อน จะส่งผลให้การเรียนรู้ภาษาเป้าหมายเป็นไปได้ง่ายยิ่งขึ้น ทว่า หากภาษาเป้าหมายมีความแตกต่างกับภาษาแม่หรือภาษาที่เรียนรู้มาก่อนของผู้เรียน การเรียนภาษาเป้าหมายก็จะยาก และมีโอกาสเกิดข้อผิดพลาดได้มากขึ้นเช่นกัน การถ่ายโอนทางภาษาตามแนวคิดของ Ellis นั้น จำแนกออกเป็น 4 ประเภท คือ

(1) การถ่ายโอนเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ภาษา (Facilitation) เป็นการถ่ายโอนเชิงบวกที่ผู้เรียนนำเอาความรู้ที่มีในภาษาแม่มาใช้ เพื่อให้เรียนภาษาเป้าหมายได้ง่ายขึ้น เช่น ผู้เรียนชาวจีนใช้ความรู้เรื่องการออกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาแม่มาใช้ในการเรียนภาษาไทย เป็นภาษาต่างประเทศ

(2) การถ่ายโอนเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้เกิดข้อผิดพลาด (Avoidance) คือ การไม่ใช้รูปแบบภาษาเป้าหมายซึ่งไม่มีในภาษาแม่ของผู้เรียน เพื่อหลีกเลี่ยงรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนเห็นว่ายาก ไม่คุ้นเคยหรือไม่เข้าใจวิธีการใช้ เช่น ในการสื่อสารด้วยภาษาไทย ผู้เรียนชาวจีนกลัวจะพูดผิด จึงหลีกเลี่ยงไม่ใช้คำลักษณนามที่ระบุเฉพาะเจาะจง แต่เลือกใช้คำว่า “อัน” กับคำนามทุกชนิด

(3) การถ่ายโอนที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาด (Errors) คือ การถ่ายโอนภาษาเชิงลบ ผู้เรียนใช้รูปแบบภาษาเป้าหมายผิดจากกฎเกณฑ์ของภาษาเป้าหมาย ข้อผิดพลาดเหล่านี้เกิดจากการแทรกแซงโดยตรงจากภาษาแม่ของผู้เรียน

(4) การถ่ายโอนในการใช้ภาษาที่มากเกินไป (Over-use) คือ การใช้ภาษาเป้าหมายในรูปแบบที่มากกว่าการใช้ในระดับปกติ หรือมากกว่าที่เจ้าของภาษาใช้ เช่น ผู้เรียนชาวจีนใช้คำราชาศัพท์ภาษาไทยในการสนทนาในชีวิตประจำวัน

การเปรียบเทียบรูปแบบคำขยายนามในโครงสร้างไวยากรณ์จีนและไทย

1. การเปรียบเทียบลำดับคำในโครงสร้างไวยากรณ์จีนและไทย

Lin Yongming (2000) ระบุว่า ภาษาจีนและภาษาไทยเป็นภาษาที่มีการเรียงโครงสร้างประโยคคล้ายคลึงกันคือ ไม่ต้องมีการผันรูปคำกริยา ด้วยเหตุนี้ ในเรื่องลำดับของคำจึงมีความสำคัญมากด้านไวยากรณ์ โครงสร้างประโยคจะขึ้นอยู่กับเครื่องมือทางไวยากรณ์ เช่น การเรียงลำดับของคำ ประเภทของคำ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างคำหรืออื่นๆ ลำดับคำในภาษาไทยนั้นหากเรียงลำดับคำผิด ความหมายของประโยคจะเปลี่ยนไปจากที่ต้องการสื่อสาร นอกจากจะผิดไวยากรณ์แล้วยังอาจทำให้เกิดการสื่อสารผิดพลาด

การเรียงลำดับคำในโครงสร้างภาษาไทยเทียบกับภาษาจีน

ภาษาไทย				ภาษาจีน			
	ประธาน	กริยา	กรรม		ประธาน	กริยา	กรรม
1	แมว	กัด	หมา	1	猫	咬	狗
2	หมา	กัด	แมว	2	狗	咬	猫
*3	กัด	หมา	แมว	*3	咬	狗	猫

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในภาษาไทยและภาษาจีนนั้น ประโยคที่หนึ่งและประโยคที่สองมีความหมายต่างกัน โดยที่การเรียงลำดับคำมีตำแหน่งเหมือนกัน ทว่า ในประโยคที่สามไม่สอดคล้องกับกฎทางไวยากรณ์ของทั้งสองภาษา จากลักษณะโครงสร้างดังที่กล่าวมานี้ นอกจากจะพบว่าทั้งสองภาษามีโครงสร้างประโยคเหมือนกันแล้ว ยังสามารถเขียนรูปแบบของโครงสร้างประโยคอย่างง่ายได้ ดังนี้

S + V + O
ประธาน + กริยา + กรรม (หรือส่วนขยาย)

ภาษาไทยและภาษาจีนทั้งสองภาษาอยู่ในตระกูลทิเบต-จีนเหมือนกัน ลำดับของคำเป็น เครื่องมือทางไวยากรณ์ที่สำคัญของภาษาตระกูลนี้ โครงสร้าง “ประธาน + กริยา + กรรม (หรือ ส่วนขยาย)” นี้ก็เป็นจุดร่วมประการหนึ่งระหว่างภาษาในกลุ่มตระกูลทิเบต-จีน อย่างไรก็ตาม กฎการเรียงลำดับคำในภาษาไทยและภาษาจีนยังไม่เหมือนกันอย่างสมบูรณ์แบบทุกประการ ดังจะเห็นได้จากกลุ่มคำหรือวลีที่เป็นคำใจความสำคัญของประโยค ในภาษาจีนนั้นคำที่เป็นคำบอกใจความสำคัญจะเรียงอยู่อันดับท้ายสุดโดยมีคำซึ่งทำหน้าที่ขยายความวางไว้ด้านหน้าของคำนั้นๆ คำบอกใจความสำคัญนี้เรียกว่า “คำหลัก” ส่วนคำซึ่งทำหน้าที่ขยายความของคำหลักจะเรียกว่า “คำขยาย” ตัวอย่างเช่น

การเรียงลำดับคำในภาษาจีน

คำขยาย (定)	คำหลัก (中)	คำขยาย (状)	คำหลัก (中)
我 (ฉัน)	爸爸 (พ่อ)	常常 (บ่อยๆ)	去 (ไป)
พ่อฉัน		ไปบ่อยๆ	
三只 (สามตัว)	鸟 (นก)	这么 (มากขนาดนี้)	热闹 (ครึกครื้น)
นกสามตัว		ครึกครื้นมากขนาดนี้	
新鲜 (สดใหม่)	鱼 (ปลา)	不 (ไม่)	知道 (รู้)
ปลาสดใหม่		ไม่รู้	

คำหลักสามารถเป็นได้ทั้งคำที่มีสภาพเป็นคำนาม คำที่มีสภาพเป็นคำกริยา หรือคำที่มีสภาพเป็นคำคุณศัพท์ก็ได้ โดยทั่วไปนั้น คำขยายที่อยู่หน้าคำหลักไม่ว่าจะมีสภาพเป็นคำใดๆ จะเรียกว่า หน่วยขยายคำนาม (Attribute) ส่วนคำขยายที่อยู่หน้าคำหลักซึ่งอยู่ในสภาพของกริยาภาคแสดง จะเรียกว่า หน่วยขยายภาคแสดง (Adverbial Modifier) บางครั้งระหว่างหน่วยขยายคำนาม อาจมีคำว่า “的” de แทรกอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ ระหว่างหน่วยขยายภาคแสดง อาจมีคำว่า “地” di

การเรียงลำดับคำหลัก – คำขยายในภาษาจีน

หน่วยขยาย คำนาม	คำหลัก	หน่วยขยาย ภาคแสดง	คำหลัก
买的 (ที่ซื้อ)	书 (หนังสือ)	开心地 (อย่างสนุกสนาน)	玩儿 (เล่น)
หนังสือที่ซื้อ		เล่นอย่างสนุกสนาน	
可爱的 (ที่น่ารัก)	小孩 (เด็ก)	用功地 (อย่างขยันขันแข็ง)	读书 อ่าน(หนังสือ)
เด็ก (ที่) น่ารัก		อ่านหนังสืออย่างขยันขันแข็ง	

ในภาษาไทยนั้นวลีก็มีโครงสร้างแบบคำหลัก – คำขยายเช่นกัน แต่แบ่งออกเป็นสองแบบ

ดังนี้

(1) นามวลี คำหลัก คือ คำนาม คำขยายเป็นคำชนิดอื่นๆ มีลำดับการเรียงที่ตายตัว คือ คำหลักอยู่หน้าคำขยาย อาจมีคำบุพบทแทรกระหว่างคำหลักกับคำขยาย เช่น ของ ที่ ซึ่ง อัน ฯลฯ (เหมือนกับภาษาจีนที่มีคำว่า “的” แทรกระหว่างคำหลักกับคำขยาย)

การเรียงส่วนขยายคำนามในภาษาไทย

คำหลัก	คำขยาย	คำหลัก	คำขยาย
หนังสือ (书)	อาจารย์ (老师)	กระเป๋า (包)	ของหล่อน (她的)
ลูกชาย (儿子)	คนแรก (第一个)	ต้นไม้ (树)	ที่ปลูก (的种)

(2) กริยาวลี คำหลัก คือ คำกริยา คำขยายเป็นคำชนิดอื่นๆ มีลำดับการเรียงที่ตายตัวเช่นกัน คือคำหลักอยู่หน้าคำขยาย อาจมีการเรียงสลับบ้างในบางกรณี วลีประเภทนี้เทียบได้กับวลีแบบ หน่วยขยายภาคแสดงในภาษาจีน อาจมีคำช่วยแทรกระหว่างคำหลักกับคำขยาย เช่น ด้วย อย่าง ฯลฯ (เหมือนกับภาษาจีนที่มีคำว่า “地” แทรกระหว่างคำหลักกับคำขยาย)

การเรียงส่วนขยายคำกริยาในภาษาไทย

คำหลัก	คำขยาย	คำหลัก	คำขยาย
ท่องเที่ยว (旅游)	ครั้งแรก (头一次)	ดำเนินการ (办)	ด้วยตัวเอง (亲自)
ตอบจดหมาย (回信)	ทันที (马上)	พูด (说)	อย่างเกรงใจ (地客气)

จากรูปแบบดังกล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า หลักการแบ่งขอบเขตวลีที่มีคำขยายของสองภาษานั้นเหมือนกัน ประกอบด้วยคำหลักและคำขยาย จุดที่แตกต่างกันคือ ตำแหน่งของคำขยายในภาษาไทยอยู่ด้านหลังคำหลัก แต่ตำแหน่งของคำขยายในภาษาจีนจะอยู่ด้านหน้าคำหลัก ตำแหน่งของหน่วยขยายคำนามและตำแหน่งของหน่วยขยายภาคแสดงในภาษาจีนจะสลับกับในภาษาไทย ดังนี้

ภาษาไทย : คำหลัก + คำขยาย

ภาษาจีน : คำขยาย + คำหลัก

2. การเปรียบเทียบคำขยายนามในโครงสร้างไวยากรณ์จีนและไทย

2.1 คำขยายคำนามในภาษาไทย

นวรรณ พันธุมเมธา (2552:37-61) ได้กล่าวถึงคำขยายคำนามในภาษาไทย คำขยายคำนามมีทั้งสิ้น 10 ประเภท สรุปได้ดังนี้

1. คำนาม คำนามอาจใช้ขยายคำนามสามัญหรือคำนามวิสามัญ

1.1 คำนามที่ใช้ขยายคำนามสามัญ จะมีตำแหน่งอยู่ข้างหลัง ช่วยเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ เวลา เจ้าของ เป็นต้น อาจมีคำเชื่อมอยู่ระหว่างคำนามที่ขยายกับที่ถูกขยายหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง 1.1.1 หนังสือในตู้มีเกือบร้อยเล่ม

1.1.2 แจกกันบนโต๊ะหายไปไหน

1.2 คำนามที่ใช้ขยายคำนามวิสามัญที่เป็นชื่อบุคคล จะมีตำแหน่งอยู่ข้างหน้า

ช่วยแสดงความสัมพันธ์ของผู้พูดต่อบุคคลที่ผู้พูดกล่าวถึง หรือแสดงตำแหน่ง ฐานะ อาชีพ ฯลฯ ของบุคคลผู้นั้น

ตัวอย่าง 1.2.1 ครูสะอึ้งจัง

1.2.2 ป้าศรีเป็นแม่พี่แพรว

2. **คำบอกบุญ** คำบอกบุญอาจใช้ขยายคำนามสามัญหรือคำนามวิสามัญ
- 2.1 คำบอกบุญที่ใช้ขยายคำนามสามัญ จะมีตำแหน่งอยู่ข้างหลังช่วยเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าของ อาจมีคำเชื่อม “ของ” อยู่ระหว่างคำนามกับคำบอกบุญหรือไม่ก็ได้
- ตัวอย่าง 2.1.1 น้องของเราได้ทุนไปเรียนต่างประเทศ
2.1.2 แม่ฉันไม่สบาย
- 2.2 คำบอกบุญที่ใช้ขยายคำนามวิสามัญจะมีตำแหน่งอยู่ข้างหน้า ช่วยแสดงท่าทีของผู้พูดต่อบุคคลที่ผู้พูดกล่าวถึง
- ตัวอย่าง 2.2.1 เจ้าน้อยหลับไปแล้ว
2.2.2 คุณวรงค์อาจจะไม่อยู่บ้าน
3. **คำคุณศัพท์** คำคุณศัพท์ที่ใช้ขยายคำนามสามัญ ช่วยแสดงสภาพหรือคุณสมบัติให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
- ตัวอย่าง 3.1 ฉันชอบสีม่วง
3.2 มีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด
4. **คำแยกประเภท** คำแยกประเภทจะช่วยบอกลักษณะหรือคุณสมบัติของคำนามที่อยู่ข้างหน้า
- และมักจะช่วยบอกว่าผู้พูดกำลังพูดถึงคำนามนั้น ๆ ในแง่ใด
- ตัวอย่าง 4.1 ค่ายกลุ่มนี้เหนียวดี
4.2 หนังสือเล่มนี้เป็นของพี่
5. **คำกริยาแสดงสภาพ** อาจมีคำแยกประเภทอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ คำกริยาแสดงสภาพจะขยายความหมายของคำนามด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า
- 5.1 บอกขนาด
- ตัวอย่าง 5.1.1 คุณแม่เอาแหวนใส่ไว้ในกระเป๋าใบเล็ก
5.1.2 มีกระถางใหญ่ตั้งอยู่มุมห้อง
- 5.2 บอกสี
- ตัวอย่าง 5.2.1 เด็ก ๆ เปรียบเหมือนผ้าขาว
5.2.2 เขาชอบสวมแว่นดำ
- 5.3 บอกคุณสมบัติ
- ตัวอย่าง 5.3.1 ครูชอบนักเรียนขยัน
5.3.2 คนติดน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้

5.4 บอกรูปร่าง

ตัวอย่าง 5.4.1 เด็กอ้วน ๆ นั้นลูกใคร

5.4.2 หล่อนสวมเสื้อคลุมตัวยาว

6. **คำบอกจำนวน** คำบอกจำนวนที่ใช้ขยายคำนามจะบอกจำนวนหรือปริมาณของสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ จำนวนเลข และคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับจำนวนและปริมาณ คำบอกจำนวนที่ใช้ขยายคำนามทุกคำจะต้องใช้ร่วมกับคำแยกประเภท

ตัวอย่าง 6.1 มีแก้วหนึ่งใบบนโต๊ะ

6.2 เด็กหลายคนฉันไม่เคยเห็นหน้ามาก่อนเลย

7. **คำบอกลำดับ** คำบอกลำดับที่ใช้ขยายคำนามจะบอกลำดับของสิ่งต่าง ๆ โดยทั่วไปจะต้องมีคำแยกประเภทนำหน้า แต่ในบางกรณี อาจจะมีคำแยกประเภทนำหน้าหรือไม่มีก็ได้

ตัวอย่าง 7.1 เขามีบ้านหลังแรก

7.2 เขาอยู่บ้านแรก

8. **คำบอกความเฉพาะตน** คำบอกความเฉพาะตนที่ใช้ขยายคำนามได้แก่คำว่า “เอง”

“เอง” ที่ใช้ขยายคำนามหรือคำแทนนามจะช่วยแสดงว่า ผู้นั้นหรือสิ่งนั้นมีบทบาทสำคัญ ไม่ใช่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น

ตัวอย่าง 8.1 นิคเองเป็นตำรวจ

8.2 คุณมานั่งอยู่นี่เอง เข้าไปข้างในเถอะ

9. **คำชี้เฉพาะ** คำชี้เฉพาะที่ใช้ขยายคำนามจะระบุว่าคำนามนั้นหมายถึงหรือมิได้หมายถึงบุคคลผู้ใด สัตว์ตัวไหน หรือวัตถุชิ้นใด ได้แก่ นี้ นั้น โน้น นั่น นี่ นั้น โน้น นั่น นั้น

ตัวอย่าง 9.1 โต๊ะตัวนี้ใหญ่กว่าโต๊ะตัวอื่น

9.2 คุณสมศักดิ์คนนี้เป็นคนซื่อสัตย์ที่สุด

10. **คำไม่ชี้เฉพาะ** คำไม่ชี้เฉพาะที่ใช้ขยายคำนาม ได้แก่ ไค ไหน ไไร ไย ก็ และอื่น ๆ

ตัวอย่าง 10.1 หนูชอบตุ๊กตาตัวไหน

10.2 นกอะไรที่สวยงามดี

2.2 คำขยายคำนามในภาษาจีน

Wang Qunli (2005:75-97) ทำการวิจัยเกี่ยวกับคำที่สามารถเป็นคำขยายคำนามได้ในภาษาจีนและให้ทรรศนะโดยสังเขป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงอาศัยงานของ Wang Qunli เป็นพื้นฐานดำเนินการวิจัยให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น สามารถแบ่งประเภทของคำที่สามารถเป็นคำขยายคำนามได้ในภาษาจีน รวมทั้งสิ้น 10 ชนิด ดังนี้

1. คำนาม

1.1 คำนาม

ตัวอย่าง	1.1.1 哥哥的书	หนังสือของพี่ชาย
	1.1.2 朋友的帮助	ความช่วยเหลือของเพื่อนๆ

1.2 นามวลี

ตัวอย่าง	1.2.1 这是他爸爸的车	นี่คือรถยนต์ของพ่อเขา
	1.2.2 语言和文化中心	ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรม

2. คำบอกบุรุษ

2.1 บุรุษสรรพนาม

ตัวอย่าง	2.1.1 我的房间	ห้องของฉัน
	2.1.2 他的书	หนังสือของเขา

2.2 นิยมสรรพนาม

ตัวอย่าง	2.2.1 这儿的人	คนที่นี่
	2.2.2 那儿的工	งานที่โน่น

2.3 ปจฉาสรรพนาม

ตัวอย่าง	2.3.1 谁的书包	กระเป๋าหนังสือของใคร
	2.3.2 哪儿的人	คนที่ไหน

3. คำบอกเวลา

ตัวอย่าง	3.1 今年的产量比去年多	ผลผลิตปีนี้มากกว่าปีที่แล้ว
	3.2 下午的课我不上了	คาบเรียนตอนบ่ายฉันไม่เข้าเรียนแล้ว

4. ลักษณะนาม

ตัวอย่าง	4.1 他家养了两只猫	บ้านเขาเลี้ยงแมว ๒ ตัว
	4.2 这本书是姐姐的	หนังสือเล่มนี้เป็นของพี่สาว

5. คำคุณศัพท์

ตัวอย่าง	5.1 他是个好学生	เขาเป็นนักเรียนที่ดีคนหนึ่ง
	5.2 聪明的孩子	เด็กที่ฉลาด

6. คำกริยา

ตัวอย่าง	6.1 吃的东西	ของที่กิน
	6.2 学习汉语的学生	นักศึกษาที่เรียนภาษาจีน

7. ประธานและภาคแสดง

ตัวอย่าง 7.1	他写的小说	นวนิยายที่เขาเขียน
7.2	他描绘的北京	นครปักกิ่งที่เขาพรรณนา

8. คำบุพบท

ตัวอย่าง 8.1	在家里的妇女	หญิงที่อยู่ที่บ้าน
8.2	被他批评的人	คนที่ถูกเขาตำหนิ

9. องค์ประกอบที่มีคำว่า 所

ตัวอย่าง 9.1	我所认识的中国朋友	เพื่อนคนจีนที่ฉันรู้จัก
9.2	我所熟悉的诺朋	นพพรที่ฉันคุ้นเคย

10. คำที่แยกประเภท

ตัวอย่าง 10.1	金手表	นาฬิกาข้อมือทองคำ
10.2	彩色电视	โทรทัศน์สี

ส่วนประกอบที่ทำหน้าที่เป็นคำขยายคำนามในทั้งสองภาษาไม่ว่าเป็นคำหรือเป็นวลี ล้วนใกล้เคียงกัน จากการเปรียบเทียบข้างต้นที่กล่าวมาแล้ว ตำแหน่งของคำนามและคำขยายคำนาม ในภาษาจีนและภาษาไทยจะสลับกัน ในภาษาจีนคำหลักอยู่ด้านหลัง คำขยายอยู่ด้านหน้า ในภาษาไทยคำหลักอยู่ด้านหน้า คำขยายอยู่ด้านหลัง

2.3 การเรียงลำดับคำขยายคำนามแบบหลายชั้น

ปัญหาเกี่ยวกับการเรียงลำดับคำขยายคำนามแบบหลายชั้นของภาษาจีนมีนักภาษาศาสตร์จีนจำนวนมากที่ได้ทำการศึกษาวิจัย Lu Shuxiang และ Zhu Dexi (1979) กล่าวว่า เมื่อคำขยายคำนามมีมากกว่าหนึ่งคำ โดยปกติแล้วมีลำดับการเรียงดังนี้

1. อยู่ห่างจากคำถูกขยายมากที่สุด คือ วลีที่มีลักษณะเป็นประโยคและกริยาวลี
2. คำนามและคำสรรพนามที่แสดงถึงความเป็นเจ้าของ เวลา และสถานที่
3. คำบอกจำนวน และ นิยมสรรพนาม
4. คำกริยาและวลีที่มีคำกริยาเป็นหลัก
5. คำคุณศัพท์
6. อยู่ใกล้คำนามที่ไม่ระบุความสัมพันธ์เรื่องความเป็นเจ้าของมากที่สุด

Liu Yuehua (1983) แยกประเภทของคำขยายคำนามไว้ดังนี้

1. คำนามและสรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ

2. คำบอกสถานที่และเวลา เรียงลำดับก่อนหลัง
3. วลีบอกจำนวน
4. วลีภาคประธานและภาคแสดง
5. กริยาวลีและคำกริยา คำบุพบท
6. วลีบอกจำนวน
7. คุณศัพท์วลีและคำคุณศัพท์
8. คำคุณศัพท์ที่ไม่ต้องใช้คำว่า “的” (de) และคำนามบรรยายสภาพ

Huang Borong, Liao Xudong (1995) ระบุว่า โดยปกติแล้วคำขยายคำนามจะมีการเรียงลำดับดังนี้

1. คำนามที่แสดงความเป็นเจ้าของ
2. วลีที่แสดงสรรพนามและจำนวน
3. กริยาวลี และคำกริยา
4. คุณศัพท์วลี และคำคุณศัพท์
5. คำนามที่แสดงคุณลักษณะ

ขณะนักภาษาศาสตร์ของจีนมีการสรุปลำดับของคำขยายคำนามแบบหลายชั้น ดังนี้

1. คำนามที่แสดงความเป็นเจ้าของ
2. คำบอกเวลาและสถานที่
3. วลีภาคประธานและภาคแสดง
4. กริยาวลี และคำกริยา
5. คุณศัพท์วลี และคำคุณศัพท์
6. คำนามที่ไม่ระบุความสัมพันธ์เรื่องความเป็นเจ้าของ
7. คำหลัก

ในภาษาไทย การวิจัยเกี่ยวกับลำดับคำขยายคำนามมีไม่มากนัก ไม่พบบทความหรือ

เอกสารเฉพาะทางที่ทำการเปรียบเทียบหรือวิเคราะห์ จากงานวิจัยของ Zhang Meizhen (1991)

กล่าวโดยสรุปไว้ว่า ลำดับการเรียงของคำขยายคำนามที่มีหลายชั้น มีดังนี้

1. คำหลัก
2. คำนามที่ไม่ระบุความสัมพันธ์เรื่องความเป็นเจ้าของ
3. คุณศัพท์วลี และคำคุณศัพท์
4. กริยาวลี และคำกริยา
5. วลีภาคประธานและภาคแสดง

6. คำบอกเวลาและสถานที่

7. คำชี้เฉพาะ คำแยกประเภทและคำบอกจำนวน

8. คำนามที่แสดงความเป็นเจ้าของ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยอาศัยงานวิจัยของ Zhang Meizhen เป็นมาตรฐานในการเปรียบเทียบ เมื่อเทียบกันแล้วพบว่า การเรียงลำดับคำขยายคำนามในภาษาไทยและภาษาจีนโดยพื้นฐานแล้วมีการเรียงลำดับที่ตรงข้ามกัน

ตัวอย่าง

(ภาษาไทย) อาจารย์ วิชาภาษาจีน ดีเด่น ที่มีประสบการณ์การสอนหลายปี
ของพวกเรา

1 2 3 4 7

(ภาษาจีน) 我们的 有多年教学经验的 优秀的 中文 老师

1 4 5 6 7

งานวิจัยและการทบทวนวรรณคดีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

Ren Yixiong (2530) ได้ศึกษาเปรียบเทียบภาคแสดงในประโยคความเดียวของภาษาจีนและภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ภาคแสดงของภาษาจีนและภาษาไทยมีส่วนประกอบที่เหมือนหรือคล้ายกันอยู่ไม่น้อย แต่คำขยายในภาษาจีนจะมีตำแหน่งอยู่ข้างหน้า ส่วนในภาษาไทยจะมีตำแหน่งอยู่ข้างหลัง

Wang Feng (2544) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนวิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง จำนวน 17 คน ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย แล้วนำไปทดสอบกับนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีและดีมาก และความสามารถในการใช้ภาษาไทยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความสามารถในการพูด การเขียน การฟัง และการอ่านตามลำดับ

ชนิกา คำพุ่ม (2545) ได้ศึกษาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนวิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยชนชาติยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า การใช้ภาษาไทยด้านการพูดของนักศึกษาจีนมีความบกพร่องของการออกเสียงพยัญชนะผิดมากที่สุด คือออกเสียงพยัญชนะท้ายผิด รองลงมาคือการออกเสียงพยัญชนะต้นผิดและสระผิด ส่วนการออกเสียงวรรณยุกต์ผิดน้อยมาก ข้อบกพร่องในการใช้ประโยคในการพูดคือ ใช้คำไม่ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ และใช้ภาษาไม่สละสลวย ส่วนการใช้ภาษาไทยด้านการเขียนของนักศึกษาจีนมีความบกพร่อง

ของการเขียนพยัญชนะต้นผิดมากที่สุด รองลงมาคือ การเขียนพยัญชนะท้ายผิด การเขียนสระผิด ส่วนการใช้ประโยคผิดในการเขียนพบมากที่สุดคือ ใช้คำไม่ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ รวมทั้งการใช้คำเกิน การขาดคำและการเรียงคำเข้าประโยคไม่ถูกต้อง

กรเพชร เพชรรุ่ง (2547) ได้วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษา วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่านักศึกษาจีนมี ข้อผิดพลาดด้านการเข้าประโยค 3 ลักษณะ คิดเป็นค่าร้อยละเฉลี่ย 3.93 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เรียบเรียงคำและความไม่ชัดเจน ไม่สมบูรณ์ ใช้ส่วนขยายไม่ถูกต้องเหมาะสมและใช้คำ เรียบเรียงประโยคไม่ถูกต้อง

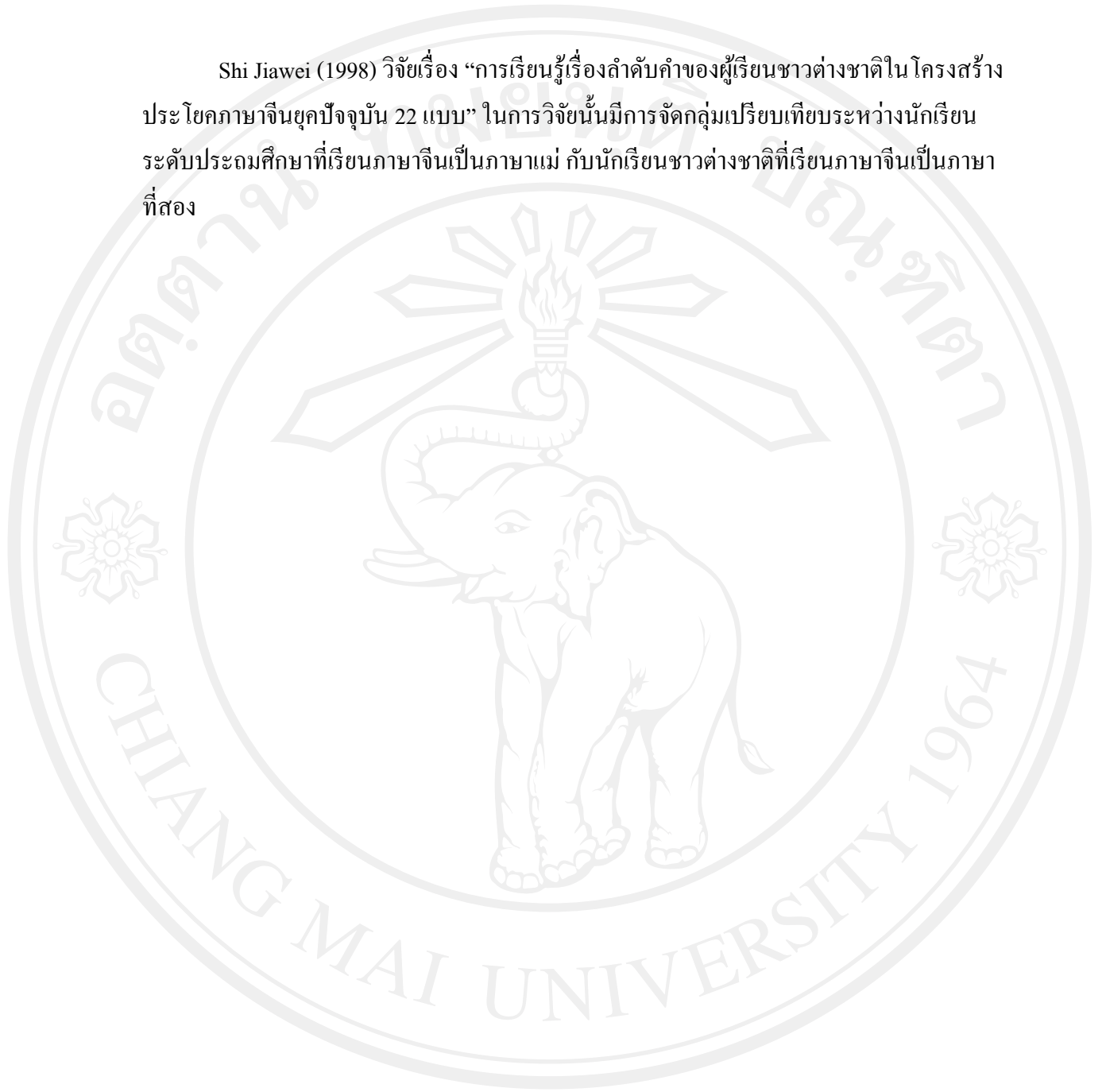
Lu Jianyi (1984) เป็นผู้แนะนำให้คำว่า "ข้อผิดพลาด" กับ "ภาษาตัวกลาง" ขึ้นในประเทศ จีนเป็นคนแรกสุด พร้อมกับให้นิยามของ "ข้อผิดพลาด" ว่าหมายถึงความผิดเพี้ยนระหว่างภาษา ตัวกลางกับภาษาเป้าหมาย มีหลักให้ตรวจสอบได้ การเกิดข้อผิดพลาดนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะในกลุ่ม ผู้เรียนภาษาต่างประเทศเท่านั้น หลู่ เจียนอี้ และ หลิว เหวินหวา ร่วมกันนำเสนอข้อผิดพลาดของ นักเรียนต่างชาติที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการเรียนภาษาจีน ทั้งเรื่องเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และการใช้ ภาษา นำการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดเข้าสู่ระบบการวิเคราะห์ภาษาจีนยุคปัจจุบัน เมื่อการสอนภาษาจีน สำหรับชาวต่างชาติพัฒนามากขึ้น ผู้ศึกษาเรื่องภาษาศาสตร์ก็เริ่มให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ ข้อผิดพลาดมากขึ้นเป็นลำดับ

He Fuxiang (1991) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบคำขยายนามภาษาจีนและภาษาไทย สรุปไว้ว่า ในภาษาไทยและภาษาจีนมีลักษณะการใช้คำขยายนามที่คล้ายคลึงกัน ทุกประเภทของคำ หรือวลีสามารถใช้เป็นคำขยายนามได้ แต่จุดที่ไม่ต่างกันคือการใช้คำกริยาลีเป็นคำขยายนาม คำกริยาลีในภาษาจีนสามารถเป็นคำขยายนามได้ แต่ภาษาไทยไม่สามารถระบุได้

อนึ่ง ในภาษาจีน ตำแหน่งของคำขยายนามจะอยู่หน้าคำที่ต้องการขยายทั้งหมด แต่ภาษาไทยจะอยู่ข้างหลังคำที่ต้องการขยาย ในกรณีที่คำขยายนามมีมากกว่าหนึ่งคำ ภาษาจีน จะมีลำดับการเรียงที่เป็นกฎเกณฑ์ตายตัวว่าหน่วยหลักกับหน่วยขยายต้องเรียงอย่างไร

Zhang Meizhen (1991) ได้ศึกษาเปรียบเทียบตำแหน่งของบทขยายกับหน่วยหลักใน ภาษาจีนกับภาษาไทย พบว่า ความหมายของบทขยาย ประเภทของบทขยาย หน้าที่ของบทขยาย และตำแหน่งของบทขยายของภาษาจีนและภาษาไทย นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่า ตำแหน่งบทขยาย นามในภาษาจีนปรากฏที่ข้างหน้าหน่วยหลักและตำแหน่งบทขยายนามในภาษาไทยตรงข้ามกับ ภาษาจีน นั่นคือ บทขยายนามวางไว้หลังหน่วยหลัก

Shi Jiawei (1998) วิจัยเรื่อง “การเรียนรู้เรื่องลำดับคำของผู้เรียนชาวต่างชาติในโครงสร้างประโยคภาษาจีนยุคปัจจุบัน 22 แบบ” ในการวิจัยนั้นมีการจัดกลุ่มเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนระดับประถมศึกษาที่เรียนภาษาจีนเป็นภาษาแม่ กับนักเรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved